

Bratislava, 26.3. 2026

TLAČOVÁ SPRÁVA

ÚMS: Štát prenáša dôsledky vlastných chýb na samosprávy

Únia miest Slovenska (ÚMS) upozorňuje, že štát opäť presúva na samosprávy dôsledky vlastného zlyhania. Nejasné rozhodnutia vytvárajú neistotu a samosprávam môžu priniesť dodatočné výdavky, na ktoré nemajú vo svojich rozpočtoch zdroje. Zhodli sa na tom členské mestá ÚMS po online rokovaní Republikovej rady.

Únia miest Slovenska upozorňuje, že štát pri nastavení režimu sviatkov 8. mája a 15. septembra v roku 2026 vytvoril nejasný právny stav. Hoci tieto dni určil ako pracovné, zároveň ponechal režim, ktorý pri nich naďalej vyvoláva pracovnoprávne a mzdové otázky. Výsledkom je neistota aj pre samosprávy ako zamestnávateľov a poskytovateľov verejných služieb.

ÚMS preto vyzýva vládu SR, aby situáciu bezodkladne vyriešila alebo samosprávam zvýšené výdavky preplatila. Platí to osobitne pri prenesenom výkone štátnej správy, teda pri úlohách štátu, ktoré mestá a obce vykonávajú v jeho mene. ÚMS odmieta, aby mestá znášali zvýšené výdavky na odmeňovanie zamestnancov, ktorí zabezpečujú prenesený výkon štátnej správy. Osobitne v školstve môže táto situácia mestá stáť desaťtisíce eur, ktoré nie sú riešené v normatívnom financovaní základných a materských škôl. Ak štát nedôslednosťou vo svojej práci zvyšuje výdavky miest, musí zároveň zabezpečiť aj ich financovanie.

Poznámka pre redakcie: Originálne kompetencie územnej samosprávy sú vlastné samosprávne úlohy mesta alebo obce, pri ktorých rozhoduje samospráva vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Patria sem napríklad miestne komunikácie a verejné priestory, verejné osvetlenie, nakladanie s komunálnym odpadom, zeleň, kultúra, šport, miestny rozvoj či časť sociálnych služieb.

Prenesené kompetencie územnej samosprávy sú úlohy štátu, ktoré obec alebo mesto vykonáva v mene štátu. Podľa princípu preneseného výkonu ich náklady hradí štát. V praxi ide napríklad o stavebný poriadok a stavebné úrady, matriky, oblasť školstva a niektoré úlohy na úseku životného prostredia. Samosprávy dnes riešia vyše 4 000 kompetencií.

Mgr. Daniela Piršelová
Hovorkyňa a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy
00421 917 744 669
hovorca@uniamiest.sk